

Предупреждение относно договори за разлика, бинарни опции и други спекулативни продукти

ESMA и голям брой надзорни органи наблюдават увеличение в предлагането на спекулативни продукти, включително финансови договори за разлика (CFD), бинарни опции и други спекулативни продукти (като напр. rolling spot forex), предлагани на инвеститори на дребно и в същото време рязко нарастване на броя жалби, подавани от инвеститори, които са понесли значителни загуби при търговия с посочените продукти.

Разпространението на подобен вид продукти увеличава опасенията относно защитата на инвеститорите. По своята същност тези продукти са рискови, сложни и спекулативни. Освен това, надзорните органи наблюдават, че предлагането и продажбата им често се извършват по агресивен начин и някои дружества не спазват редовните си задължения съгласно MiFID, с което създават условия, които са в ущърб на инвеститорите на дребно, т.е. във форма на неочаквани загуби.

Тези продукти са високо рискови. Те не са стандартизирани и конкретните им характеристики могат да се различават при различните лица, предлагачи продуктите, включително например по отношение на сроковете, условията и разходите, свързани с тях. Проучвания, направени от някои национални надзорни органи сочат, че в повечето случаи инвеститорите на дребно, спекулиращи с CFD, бинарни опции или други спекулативни продукти, губят инвестираните си средства¹. Въпреки това, независимо от тези характеристики в много случаи продуктите се рекламират активно на масовия пазар на дребно на територията на ЕС, често посредством онлайн платформи.

Също така, наблюдава се, предлагането на тези продукти от неоторизирани и нерегулирани субекти, което допринася за риска от загуби на инвеститора.

Разпространението на този тип продукти на инвеститорите на дребно е тема, която ESMA следи от известно време. В предупреждението на Органа (ESMA's [investor warning](#) on CFDs²), публикувано през февруари 2013г. се подчертават някои от

¹ Например, много от тези продукти изискват от инвеститорите да внесат пари по маржин сметка и тези пари могат да бъдат загубени, ако инвестицията е по-голяма от наличните по маржин сметката. Вероятността от загуба, реализирана по този начин е особено голяма.

²<https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/library/2015/11/2013-267.pdf>

основните рискове на инвестирането в CFD и подканва инвеститорите да проверят дали лицето, предоставящо продуктите е оторизирано да извършва инвестиционна дейност на територията на страната. Също така, предупреждението съдържа лоши практики, които са били наблюдавани в този сектор на пазара. ESMA забеляза, че потенциалните ползи биха могли да се рекламират по начин, предназначен да насърчи инвеститорите на дребно да търгуват и да подчертае възможните ползи без подробно обяснение или без да предостави достатъчно информация за рисковете и потенциалните загуби. Инвеститорът на дребно може да сметне, че има малък или никакъв риск по отношение на инвестирането в спекулативни продукти, което е грешно. Снабдителите на CFD, бинарни опции и други спекулативни продукти могат също да предложат безплатни средства за стартиране (free start-up money), подаръци, намалени вноски или ръководства за търгуване с цел да привлекат инвеститори на дребно като нови клиенти.

По принцип купуването и продаването на тези спекулативни продукти, особено извършено онлайн, не включва инвестиционна консултация. Това означава, че не се извършва оценка на пригодността на продукта. Въпреки това, оторизирано и регулирано дружество трябва първо да провери дали търговията със спекулативни продукти е подходяща за инвеститора на дребно и дали той/тя е наясно с вероятните рискове.

В споменатите случаи много от рисковете за инвеститорите на дребно са породени от бизнес моделите, приети от дружествата в този сектор, които биха могли да създадат конфликт между търговските интереси на дружеството и интересите на клиента на дребно. Например, в случай, че възнаграждението на персонала или свързаните лица зависи изцяло от броя на новозаписаните клиенти, или ако печалбата на дружеството е директно свързана със загубата, понесена от клиента на дребно, налице е ясен конфликт на интереси, който трябва да бъде избегнат.

През февруари 2014, ESMA изготви мнение за практиките по MiFID за дружествата, които продават комплексни продукти и допълнително предупреждение за инвеститорите за рисковете, свързани с инвестиране в комплексни продукти.

В последно време фокусът на ESMA е насочен върху насърчаването на общи надзорни подходи и практики в Европа във връзка с предоставянето на CFD, бинарни опции и други спекулативни продукти на инвеститорите на дребно, тъй като това е област, в която много компетентните органи имат сериозни притеснения относно защитата на инвеститорите и в която има значителен обем трансгранична дейност.

През април, юни и юли 2016 ESMA публикува въпроси и отговори (Q&A) за предоставянето на CFD и други спекулативни продукти на инвеститори на дребно. Целта на тези Q&A е да подобри надзорното сближаване на практиките по отношение

на прилагането на MiFID I и мерките по прилагане на ключови теми, които са актуални при продажбата на такива спекулативни продукти.

От средата на 2015, ESMA координира дейността на група, съставена от значителен брой национални компетентни органи (НКО) и Комисията за ценни книжа и фондови борси на Кипър (CySEC) в качеството си на НКО от страна-членка по произход³. Работата на тази група се фокусира върху проблеми във връзка с инвестиционните посредници, базирани в Кипър, които предлагат CFD, бинарни опции и други спекулативни продукти, които извършват дейност из цяла Европа на трансгранична основа. Поради тази причина групата действа като форум за взаимно сътрудничество между членовете. По смисъла на надзорния план за действие, регулаторният орган на Кипър, е наложил административни глоби или е сключил споразумения за сетълмент на стойност 2,072,000 евро с голям брой инвестиционни дружества, активни в този пазарен сектор⁴. Също така, освен административните такси и временното спиране на дейността на едно дружество от страна на органа, това дружество си оттегли лиценза за извършване на дейност и навлезе в 3-месечна процедура по прекратяване на дейността⁵. CySEC също изпрати няколко циркулярни писма до всички инвестиционни дружества в Кипър, като посочи някои от идентифицираните проблеми в сектора⁶. Надзорната и регулаторна дейност на CySEC продължава.

³ Съгласно MiFID, НКО от приемащата държава-членка е отговорен за надзора на дейността на дружествата, които предоставят инвестиционни услуги на трансгранична база без клон. Въпреки това, разкриването на информация и текущото сътрудничество между НКО от държавата по произход и приемащата държава (т.е. надзорните органи в страните, в които се намират клиентите) е важен аспект от рамката на MiFID.

⁴ Depaho Ltd (€233,000): <http://www.cysec.gov.cy/CMSPages/GetFile.aspx?guid=5ba06a29-be58-4e02-a24f-dd596d230dae>

Reliantco Investments Ltd (€123,000): <http://www.cysec.gov.cy/CMSPages/GetFile.aspx?guid=a144fd9f-ed9c-4d41-896f-09fe898941ae>

IronFX Global Ltd (€335,000): <http://www.cysec.gov.cy/CMSPages/GetFile.aspx?guid=f3b8aa80-6679-4efa-9ede-6cb53097e8d5>

WGM Services Ltd (€340,000): <http://www.cysec.gov.cy/CMSPages/GetFile.aspx?guid=b57a74c8-f15a-462e-b75d-c44bd464ade4>

Pegase Capital Ltd (€300,000): <http://www.cysec.gov.cy/CMSPages/GetFile.aspx?guid=089b6e37-c13b-4897-81de-3e829798e03b>

Rodeler Ltd (€156,000): <http://www.cysec.gov.cy/CMSPages/GetFile.aspx?guid=762d983f-f9f2-4041-bcea-22382256f64f>

Banc de Binary Ltd (€350,000): <http://www.cysec.gov.cy/CMSPages/GetFile.aspx?guid=34e2a317-00c6-41c4-9be6-c147f94ba65d>

Ouroboros Derivatives Trading Ltd (€235,000): <http://www.cysec.gov.cy/CMSPages/GetFile.aspx?guid=03ce3ac7-449f-4a2e-969d-cd8e68001585>

⁵ Pegase Capital Ltd: <http://www.cysec.gov.cy/CMSPages/GetFile.aspx?guid=1486bd24-fa9f-47a9-8635-2d8ed3e4afdf> и <http://www.cysec.gov.cy/CMSPages/GetFile.aspx?guid=26d23b75-ef81-4bf3-8b62-ee08c1ad0419> и <http://www.cysec.gov.cy/CMSPages/GetFile.aspx?guid=871ed8de-daf3-4611-aaa9-5e1bef20929a> и <http://www.cysec.gov.cy/CMSPages/GetFile.aspx?guid=178807a5-c43c-419f-b345-122cd92662f2>.

⁶ Циркулярните писма на CySEC също са достъпни на сайта на CySEC на: <http://www.cysec.gov.cy/en-GB/public-info/circulars/>. Съответните теми включват: търговия с бинарни опции, trading in binary options; политики за

ESMA ще продължи своята мониторингова и надзорна дейност в тази област като насърчава засилено сътрудничество между компетентните органи на държавите във връзка с трансграничната дейност на дружествата. Още повече ESMA ще продължи да координира настоящото сътрудничество в групата на НКО също и чрез продължаването на настоящата си политика. ESMA ще вземе предвид нуждата от последваща работа по темата в средносрочен план по отношение на нови изисквания и правомощия съгласно правната рамка на MiFID II/ MiIFR⁷, която ще влезе във сила през януари 2018г.

възнаграждения и практики; обработка на жалби на клиенти; уебсайт адреси, имена на домейни и пренасочване на клиенти

⁷ Директива 2014/64/ЕС и Регламент (ЕС) 600/2014 и приложимите мерки към тях.